

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

6. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE XII

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN, TELEFON: VALBY 828 x

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL IUEL

Redaktionen skylder Marineforeningens Medlemmer den bedste Tak for de mange Bidrag, der beredvilligt er ydet til Opretholdelse af vort Medlemsblad, samt Meddelelse om, at det er højst nødvendigt, man har besluttet sig til at lade »Under Dannebrog« udkomme i den foreliggende forandrede og reducerede Form, idet Bladets Budget ellers vilde blive belastet paa ganske uforsvarlig Maade, og man har følt det saa meget mere beklageligt, som sikkert Størstedelen af Medlemmerne og da særligt de mange, som pekuniært har støttet Bladet, har næret Forhaabninger om, at det skulde lykkes, som besluttet paa sidste Sendemandsmøde, at bevare »Under Dannebrog« uforandret.

Idet vi atter udtaler vor hjerteligste Tak til alle dem, der ved deres Bidrag har lettet os Vejen gennem de stadig stigende Vanskeligheder, skal det udtales, at det betydningsfulde Skridt kun er taget i det bestemte Haab, at det maa lykkes snart at kunne vende tilbage til Bladets oprindelige Ydre og Størrelse.

ODENSE-KREDSEN

afholdt den 5. November sit obligate Torskegilde, der havde vundet den sædvanlige Tilslutning, men heller ikke mere end dette. Skønt denne udmærkede, kammeratlige Aften hver Gang forløber saa fornøjeligt, med Sang af vor Sangbog, hvortil der musiceres af flere Medlemmer, og idet den ene Mariner efter den anden oprisker fornøjelige Minder fra Orlogstiden, saaledes at Aftenen gaar altfor hurtigt, formaar Indbydelsen til Gildet ikke at samle flere end det sædvanlige Antal Medlemmer, men disse møder ogsaa, saa vidt muligt, da man nødig vil undvære denne Aften, naar man først har været med een Gang. Vi kunde ønske næste Gang at se endnu flere af de gamle Gutter, ellers fristes man til at tro, hvad en Kammerat sagde: Mange tør ikke komme, fordi Mutter ikke maa være med, hvorimod der altid er godt besøgt ved Sammenkomster, hvor Damerne er inviteret.

Den 26. November havde Kredsen igen indbudt til Sammenkomst, men denne Gang med Damer, og Tilslutningen var udmærket. Nu maa man endelig ikke tro, at det alene skyldtes, at Damerne ogsaa deltog; man havde sikret sig saa ypperlig en Kraft som vor udmærkede Kammerat, Grosserer *Valdm. Schou*, der beredvillig, som altid, var rejst her over, for at glæde os med et Foredrag med

Lysbilleder over sin Rejse igennem Ægypten; og naar Hr. Schou er Foredragsholder, er man altid sikker paa stor Tilslutning, og det skal siges med det samme, at man havde en storartet og lærerig Fornøjelse af det udmærkede Foredrag, hvorfor Grosserer Schou ogsaa hostede varm Tak og et kraftigt Bifald.

Efter Foredraget dansedes til Kl. 12, hvorefter en Del af Medlemmerne med Damer samledes om et Smørrebordsbord og andre ved Kaffeborde, og her kom den gode, gamle kammeratlige Stemning rigtig frem, den som altid gør sig gældende, hvor gamle Marinere samles. Der holdtes en Masse Taler og blev spundet mange Ender, som gouteredes af saavel Damerne som af Mænnen.

Under den udmærkede Stemning ved Bordet vakte det Jubel, da 4 unge Marinere troppede op i Salen. De var sendte fra København og skulde til Brandsø for at hjælpe til ved Sopolitvagten der, og da de ved Ankomsten til Odense, hvor der var nogle Timers Ophold, erfarede, at Marineforeningen havde Fest, var de saa fornøftige at komme og aflægge et Besøg, og de kom ikke til at fortryde det. De blev modtagne, som om de havde været gamle Kendinge, der uventet var dukket op, og alle kappedes om at vise deres Glæde overfor dem. Intet Under, for de bragte jo et Pust fra den Tid, da vi selv klædte os i den klædelige Uniform og var unge, og mangt et Minde fra svundne Dage dukkede op og blev meddelt med det samme. De unge Marinere var ikke mindre glade ved den Maade, de blev modtagne paa, og en af dem udtalte sin egen og Kammeraternes hjerteligste Tak og forsikrede, at de aldrig vilde glemme den Gæstfrihed, som var bleven vist dem, og lovede at føre Marineforeningens Program med ud til andre Kammerater, idet de selv haabede at blive indrullerede i den udmærkede Forening. Det kneb haardt at tage Afsked, jeg tror nok, at det især var haardt for de unge Damer, men de har jo ogsaa kun gamle Marinere til daglig Omgang.

Her i Odense saa vi nu, hvad der er en stor Mangel for Kredsen, nemlig Adgang til at kunne indbyde tjenestegørende Marinere, da de er sjældne Fugle her. Intet Under, at vi glæder os, naar der endelig byder sig en Lejlighed som denne.

C. B.

GRENAA-KREDSEN

afholdt den 25. November et muntert Torskegilde paa Badehotellet. Ved 7-Tiden samledes halvt Hundrede Deltagere om de festlig smykkede Borde og efter at Flaget var hejst, blæstes der til Skafning. Den altid opfindsomme Formand, Havnefoged *Bilde* havde sørget for et festligt Arrangement og forskellige morsomme Paafund, der straks fremkaldte en fornøjelig Stemning ved Festen, der i det hele blev en af de typiske gode Marineforeningssammenkomster.

Ned gennem Enhjørninggade fejede en frisk Storm af Nordvest Sneen bort fra Gadens toppede Brosten og lavede store Driver op ad de to lange Husrækker. Den rev i Vinduesskodderne, der klappede frem og tilbage, og som sammen med de løse Hængsler og Vridere satte Bas og Mellemstemme til Vindens hylende Melodi.

Koldt og raat var der udenfor, men inde i Kanoner Søren Lunds lille Stue var der lunt og rart. Henne for Bordenden satte gamle Sivert, Søren Lunds Fader, sig mageligt tilrette i Lænestolen.

Det var Juleaften 1851. Sivert havde hos sin Søn fejret Festen paa den gode, gammeldags Maade med Grød og Gaasesteg, Juletræ og Gaver. Hans lille trivelige Svigerdatter havde faaet Børnene i Seng, og omkring Bordet, hvor de varme Æbleskiber og den velfyldte Punchebolle fyldte Stuen med en sød tillokkende Duft, sad han nu og snakkede gammelt med sin Søn og et Par gode Venner.

»Vorherre holde sin Haand over de Stakler, der maa fejre den hellige Aften paa Søen i Nat!« sagde Madam Lund, medens hun gik og stillede Glas frem. »Jeg synes, at Stormen tuder saa sært uhyggeligt i Aften!«

»Den ta'r godt fat, Mor, — men ellers har vi det da rart hyggeligt her inde.«

»Det har vi, Søren,« svarede den lille Tømmermand Aller, »men for Resten synes jeg, at Madam Lund har Ret i, at Vinden hylar saa underligt. Det er ogsaa, som om Uvejrer langt mere uhyggeligt paa en hellig Aften, end som almindeligvis. Kan I høre lyder det nu ikke fuldstændig, som en Kat sad og hylede udenfor Vinduet?«

»Du er overtroisk, lille Aller,« sagde Søren og lo, »I Aften har Kattene saamænd andet at gøre end sidde og hyle om Kap med Stormen.«

»For 40 Aar siden havde vi Julenat en nordvestlig Storm lige som i Aften,« bemærkede Sivert, »og den var allenfalds uhyggelig nok. Nu snakker I om Katte, og det kan ogsaa være, hvad det vil — men den Nat, jeg tænker paa, var der en Kat med i Legen, det er vist og sikkert!«

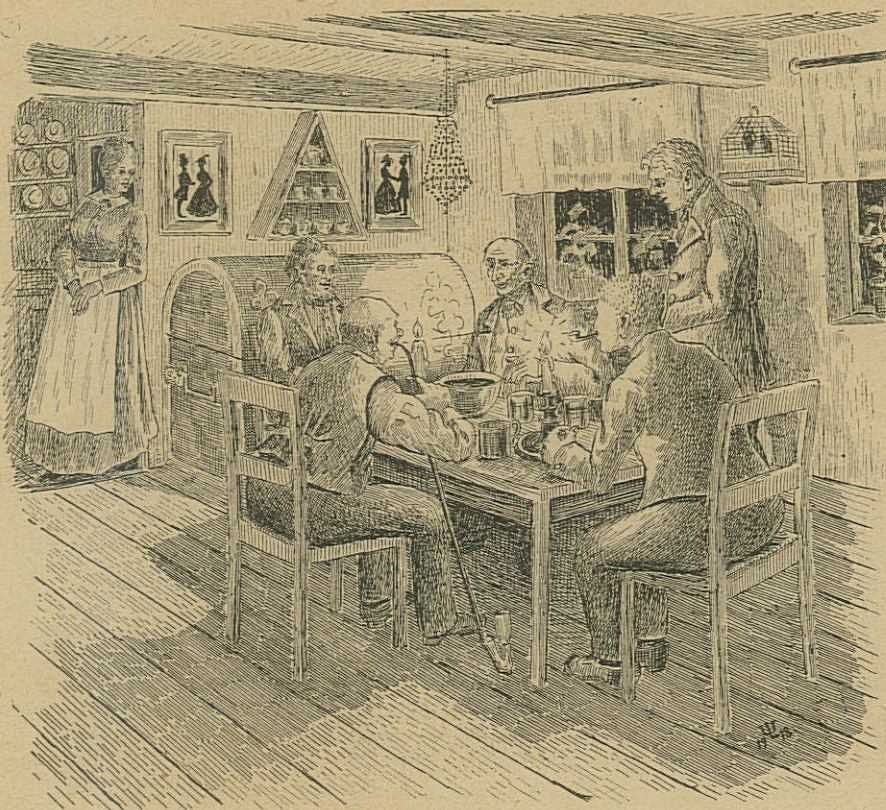
»Lad os faa Historien, Far,« sagde Søren, og fyldte den gamles Glas, »Punchen glider saa rart, naar Du fortæller.«

»Har I Lyst til at høre efter, skal jeg gerne spinde den Ende for Jer. Lang mig Dit Fyrtøj, Søren!«

Søren rakte sin Fader det ønskede Fyrtøj, og da Sivert havde faaet tændt sin Pibe og med synligt Velbehag pustet nogle mægtige Røgskyer op imod det lave Loft, begyndte han at fortælle:

»Jeg har aldrig været, hvad man kalder for overtroisk, og regner mig for at være en god, kristelig Sømand, der efter ringe Evne har levet sømmeligt og holdt klos op ad Vorherres Love og Bestemmelser — som Regel da. Og jeg mener, at en brav Karl, der passer sin Dont, ikke skal bryde sig et Lod om al den Slags overnaturligt og løjerligt Tøjeri, man hører saa meget om, for det er mestendels Løgn. Bevares, jeg siger ikke noget imod, at man ikke maa begynde paa nyt en Mandag, eller at det er ligesaa godt at vende om, hvis den første, man møder udenfor sin Gadedør, er en gammel Kælling; — for det ved vi jo alle sammen, at saa er den Dag ødelagt! Det kalder jeg ikke for Overtro, saadan som Nisser, Trolde og Gengangere, man kan skræmme Børn og Fruentimmer med. Og derfor tror jeg heller ikke, at Katten med det afhuggede Øre, som jeg skal fortælle jer om, har haft noget med »St. George's« og »Defence's« ulykkelige Skæbne at gøre. Men der var allsaa en Kat om Bord, — og Katte i et Skib skal man nu undgaa, for det er jo en kendt Sag, at en saadan Satan inden Borde bringer Uheld med sig. — Du skulde komme lidt mere Sukker i Punchen, Søren, — jeg synes, Du har knebet vel rigeligt paa det i Aften!

Naa, I ved jo, at jeg havde sejlet en Del Aar med engelske Skibeovre paa Ostindien og Kina, inden jeg kom i Orlogstjenesten. Da Krigen kom, skejede jeg naturligvis ud med det, tog her hjem, og gik i Kaperfarten, hvor der var gode Penge at tjene. I 1811 havde jeg Hyre med Kaperbaaden »Bjergeren« her fra København, og paa den Tid,

min Historie begynder, laa vi ovre i Bæltet og lurede paa Engelskmændene.

Se, det var nu Indledningen.

Midt i December var det samlet en stor Mængde Transportskibe og Koffardimænd sammen nede i Østersøhavnene, og de skulde jo gerne hjem til England med Tømmer og andre gode Sager. Der var en hel Flaade til at passe paa dem, — baade Rangskibe, Fregatter og Brigger, og der var naturligvis en Admiral til at kommandere hele Historien, men jeg husker ikke, hvad han hed, og det kommer heller ikke Sagen ved. Englænderne var svært bange for vore Kanonbaade og Kapere, der laa og drillede dem rundt om, og det var derfor de havde fundet paa at samle saa mange Skibe sammen og give dem den svære Konvojering. Saa mente de sig sikre for os. Naa, det blev nu Løgn; der var ikke den Orlogsmænd der kunde skræmme vore Kapergaster, og jeg skal ved Lejlighed spinde Jer en lille Ende om et Par raske smaa Affærer, hvor vi snød dem og skar nogle nydelige Priser ud af deres Konvojer!

Da Vinden var til det, lettede hele Flaaden, og det var saadan hen imod halvtredie Hundrede Sejlere ialt, Orlogsmændene og Transportfartøjerne medregnet. Den holdt Kurs Vest i forbi Rügen hen imod Femern Bælt for gennem Store Bælt at komme op i Kattegat. Det var slet ikke saa let for de engelske Orlogsmænd at holde Greje paa de mange Skibe, nogle var gode Sejlere og andre sløje, og Konvojen maatte derfor sætte Farten efter de daarligst sejlende. Desuden var det ikke alene vore Kapere og Kanonbaade, de frygtede, — Farvandet var lumsk, Fyrene slukkede og alle Vagere og Sømærker bjergede. Det varede heller ikke længe, før en Del af de daarligste Sejlere sakkede agterud. Admiralen, som for Resten havde sit Flag hejst i »Victory« — Nelsons gamle Flagskib fra Trafalgar, — gav derfor Ordre til Linieskibet »St. George« om at brase bak og

vente paa Efterløjerne. Det var om Morgenen, at Konvojen lettede, og imod Aften, da Mørket faldt paa, havde de agterste Skibe lige passeret Gjedser, mens de forreste allerede var et godt Stykke oppe i Femern Bælt.

Selvfølgelig vidste alle i Nabolaget liggende Kapere, at denne store Flaade gik hjemover, og enhver brav Kapergast haabede at faa Tjans til at bjerge en Bid af den fede Mundfuld. Vi laa med »Bjergeren« ved Nysted, og gik sammen med et Par Kammerater ud fra Havnen ved Middagstid, da de forreste af Konvojens Skibe blev synlige. »Bjergeren« var en mindre Baad paa halvanden Commerce-Læster og med en halv Snes Mand om Bord, og den lignede meget godt et almindeligt Fiskerfartøj. Deraf benyttede vor Kaptajn sig og gik saa langt ned i Kroghagerenden, at han tydeligt kunde se hele Konvojen og udvælge sig den Prise, han mente var lettest at tage. Og det var han ikke længe om, for en af de sidste Sejlere var en tungtlastet Kuf, der gik mellem en Orlogsbrig og Land. Et Stykke agten for sluttede saa »St. George« den lange Række Sejlere, der snart i Kølvandslinie og snart i Klump strakte sig over en Linie paa mindst en Snes Kvartmil.

Vinden, der havde blæst ret frisk hele Dagen igennem, løjede mere og mere af, og ved Solnedgang var det næsten helt stille. Det passede lige os, og vi var ikke længe om at faa

Aarerne ud og sætte af Sted efter vort udsøgte Bytte. Vi sled godt i det, og efter en halv Times Roning var vi saa nær, at vi kunde høre Kommandoraab og Støj ovre fra Linieskibet. Nu gik det forsigtigt videre, og snart fik vi Øje paa Kuffen, der med den flove Vind kun langsomt kom frem gennem Vandet. Briggen paa den anden Side kunde vi ikke se; men foran Kuffen saa vi Agterlanterneerne fra et Par andre Sejlere, som heller ikke kunde følge med. »Bjergeren« slap tæt ind paa sit Bytte, inden den blev opdaget, men uheldigvis kunde nogle af vore Folk ikke holde sig i Skindet og være rolige; de var helt

ellevilde af Glæde ved Tanken om den forestaaende Fest, — for det var jo en Himmerigs Fest, forstaar I, saadan at smække paa Siden af en Brise og hugge hende ud af Konvojen! Naa, der var altsaa et Par af de unge Karle, som ikke kunde holde tæt, men begyndte at synge ud, og og straks blev der prajet fra Kuffen. Vi svarede naturligvis ikke, men satte al den Fart paa, vi kunde; — om Bord i Kuffen kom en Mand frem men Lanterne og belyste »Bjergeren«. Men i samme Øjeblik klappede vi paa Siden, og idet et Par af Folkene greb fat i Lønningen med Hager, entrede vi andre om Bord. Manden med Lanternen, en stor rødhovedet Fyr, smed denne i Dækket og strakte med et kraftigt Næveslag den nærmeste Kapergast ud over Rælingen.

»What in hell are you doing here, your goddam' scamps!« raabte han og for løs paa den næste. Men det var netop mig, og jeg kunde jo Sproget fra min Fart med engelske Skiibe, saa jeg blev ham ikke Svar skyldig. »Keep quiet old scamps, or I'll knock the brains out of you!« svarede jeg og langede med Huggerten ud efter Engelskmanden. Men saa skete det, at et stort, sort Legeme med et Par Ildkugler til Øjne røg ud fra Mørket lige imod mig. Og i Stedet for at ramme Englænderen, traf min Huggert dette Legeme, — og jeg følte noget blødt, varmt ramme mit Ansigt, derefter en sviende Smerte paa Hals og Kinder, og i næste Øjeblik laa jeg paa Dækket, fuldstændig fra Sands og Samling. Jeg hylede højt og greb med begge Hænder efter det rivende og hvæsende Asen, som strittede imod og bed sig fast, — de Mærker, mit Ansigt fik den Gang, har prydet mig Resten af min Tid. Jeg tror ikke, at jeg nogensinde var sluppet levende fra Katten, — for det var netop den Kat, jeg talte om før — en stor, sort Djævel af en Hankat, bredhovedet og vild, — hvis ikke en af mine Kammerater havde faaet Tag i Fyren og hevet den ud over Lønningen.

Den engelske Skipper var imidlertid blevet overmandet og surret, og Resten af Besætningen, som bestod af Hollændere, og maaske af den Grund var blevet nede om Læ, da Kuffen blev entret, gjorde ikke videre Vrøvl, men lod sig roligt lukke inde i Agterrumet. Fartøjet, der hed »De twee Jacobs« og var fra Dordrecht, var lastet med Hamp og Brædder. Naa, foreløbig var det jo gaaet helt fint, — Byttet taget, næste Afsnit var at faa det bjerget. Roret blev lagt Bagbord, og mens nogle af Kapergasterne tog sig af Kuffens Manøvrering, gik Resten igen over i »Bjergeren«. De halede hen forud, fik en Trosse om Bord og begyndte at slæbe »De twee Jacobs« ind imod Land. Jeg havde faaet fat i en Pøs Vand, og sad agter i Kahytsnedgangen, hvor jed badede de brændende, sviende Flænger i mit mishandlede Ansigt.

Men det var ligegodt ikke Vorherres Mening, at vi skulde ha' Lov til at beholde den kønne Prise! Der kom lidt Luft, og Linieskibet, der, som I husker, gik noget agten for Kuffen, nærmede sig betænkeligt. Maaske havde de der ovre hørt noget til den Støj, der ikke godt kunde undgaaes ved Kapringen, for de begyndte at praje; »Jacobs — ohej!« Vi svarede ikke, men halede bare ud, det bedste vi havde lært. Saa gav Linieskibet Bagbords Ror, og Vagtchefen raabte gennem Raaberen; »Jacobs ohej! Are you sleeping or what in hell is the matter?« Det kunde den engelske Skipper, som jo maa ha' været en rask, gammel Gut, ikke staa for, og af sine Lungers fulde Kraft brølede han tilbage: »St. George, — come —«. Men mere fik han heller ikke Tid til, for saa havde han et Par Dreng over sig, der hurtigt lukkede Gabet paa ham. Nu kom der Gang i det ovre i Orlogsmanden. De peb og prajede og satte to store Barkasser i Vandet. Den var jo ikke saa god for os, og vi blev snart klar over, at med Kuffen paa Slæb kunde vi ikke slippe bort. Ved egen Sejlkraft kom den tunge Hollænder ikke meget over lang, og da Barkasserne nærmede sig, saa at vor Kaptajn kunde se, at de var fyldt med Matroser og Marinesoldater, blev han nødt til at give op; — Partiet var for ulige. Det havde været hans Mening at bringe Kuffen ind til Nysted gennem Kroghagerenden, men da han nu maatte lade den i Stikken for at vi selv kunde

slippe bort, lod han os surre Roret og stillede Sejlene saaledes, at Skuden efter al Rimelighed vilde løbe ind paa Rødsandet. Derefter laasede vi Døren i Kahytslugen agter og løb forud, fik Kaperbaaden halet langs Siden, Sejlene sat — og slap væk fra Kuffen i samme Øjeblik, som den forreste Barkas naaede Agterenden paa modsat Side.

Men der var en, som ikke kom med, og det var mig! I husker jo nok, at jeg fortalte, at en af mine Kammerater havde revet Katten fra mit Ansigt og hevet den udenbords? En Kat falder altid paa Fødderne, og Fyren her havnede ogsaa i god Behold nede i Bunden af Kaperbaaden. Der sad den saa og lurede, mens den med Poterne vadskede sit Hoved, som jeg havde kappet det ene Øre af. Da nu Fartøjet var halet hen foran Kuffen for at slæbe denne, kunde Katten ikke slippe om Bord igen. Det er næppe rimeligt, at nogen af Folkene har faaet Øje paa den, for saa var den sikkert blevet hevet i Vandet, — hvem ved, kan hændte det var lykkedes at bjærge Prisen, om vi ikke havde haft det sorte Bæst med. Og nu træffer det sig, at da Kaperbaaden gaar tilbage til Kuffen for at hente sine Folk, er jeg den sidste, der skal forlade Skibet. Og i det Øjeblik, jeg griber fat i Vantet for at svinge mig ud, ryger Katten som en Raket op fra Baaden og lige forbi Næsen af mig. I maa indrømme, at det var mere end jeg, som den raske Søgut, jeg den Gang var, kunde ta'. Med en Ed, som selve Fanden ikke havde behøvet at skamme sig ved at bruge, slap jeg Vantet og stak efter Katten. Det var naturligvis dumt gjort, for hvem kan løbe en Kat op? Men jeg var jo halvgal af Smerte og Raseri, og da Fyren saa frækt stikker forbi lige for Næsen af mig, kunde jeg ikke dy mig. Men det blev min Ulykke, for da jeg ikke svarede paa mine Kammeraters Praj om at komme om Bord i Kaperen, lod de gaa, og satte ind over, alt hvad Aarer og Sejl kunde trække. Straks efter entrede Engelskmændene agter, og inden jeg ret var kommet til Besindelse, var jeg omringet. Jeg gjorde saa det eneste fornuftige, der var at gøre, nemlig at lade mig tage uden Vrøvl. Den anden engelske Barkas kom ogsaa til, men fik af den kommanderende Officer Ordre til at sætte efter Kaperen. Saa blev den engelske Skipper befriet, og den aflaaede Kahytsdør sprængt; — men de gode Englændere glemte en Ting, og det var hurtigst muligt at skifte Roret og vende. Følgen heraf blev, at Kuffen straks efter stødte paa Rødsandet. Skipperen løb hen til Rorpinden, og hans Folk til Braserne, men nu var det for sent, — »De twee Jacobs« havde gravet sig godt fast i Grunden. Den engelske Officer lod hurtigt en af sine Folk signalere med en Lanterne for at advare Linieskibet, der langsomt kom nærmere. Da Signalet var blevet forstaaet, gik Englænderne i Barkassen og tog mig med som Fange. Og hvem tror I saa, der sidder paa Agtertoften og gør sig lækker for Kvartermesteren? — Katten med det afhuggede Øre!«

Sivert Lund tav og betragtede sine Tilhørere for at se, hvilket Indtryk hans Fortælling havde gjort paa dem. Varmt var der i Stuen, og i det daarligt oplyste lille Rum kunde han lige skimte de vejrbitte Ansigter, som paa Grund af Heden og den stærke Romgrog skinnede kobberøde gennem Røgtaagen.

»Det var dog Satan til Kat!« udbød en af Selskabet.

»Ja, det var det, Jacob, — og det maa ha' været en morderlig klog Kat, hvis det altsaa har været en rigtig Kat, forstaar Du,« svarede Tømmermanden.

»Vel var det en rigtig Kat,« fortsatte Sivert, »den kunde jo baade rive og hvæse. Og for Resten, hvis den havde været noget andet, saa kunde jeg vel ikke ha' kappet et Øre af den. Nej, Katten var saamænd ærlig nok, det underlige ved den var bare de Ulykker, som hele Tiden fulgte med den.

Naa, Englænderne tog altsaa mig og Katten med over i Orlogsmanden, som straks efter at Officeren havde ladet signalere til den, var ankret. Den anden Barkas kom nu tilbage, den havde selvfølgelig ikke faaet fat i Kaperen. Saa blev jeg ført frem for den engelske Chef, der vilde

have mig til at fortælle, om der var andre Kapere i Farvandet; men det kendte jeg begribeligvis ikke noget til. Da det hverken hjalp paa min Hukommelse, at de truede mig med Rotting eller lokkede mig med Grog, hev de mig ned i et Hellegat paa Platformen og lod mig blive der. Det med de andre Kapere var for Resten Løgn, forstaaer I, for i den samme Nat mistede Konvojen ikke mindre end 20 Skibe foruden »De twee Jacobs«, der blev staaende paa Grunden og igen taget af »Bjergeren« næste Morgen.

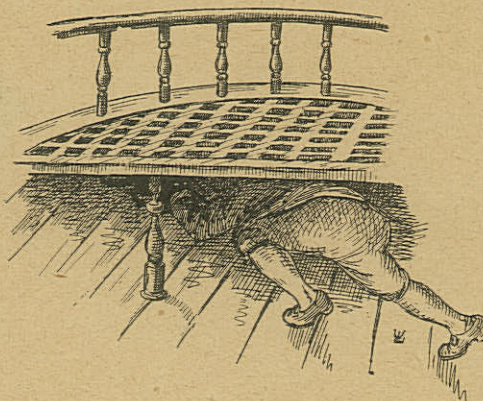
I Løbet af Natten blæste det mere og mere op, og da Vinden havde skaget sig vestlig, gav Chefen for »St. George« hen paa Morgenstunden Ordre til at lette. Og hvad bliver saa Følgen? Det store Skib letter; men driver samtidig ind paa Rødsandet og tager Grunden saa haardt, at det mister alle tre Master. Læg nu Mærke til, at Katten var der om Bord! — I ved jo selv, hvilket Sjøv der saa er blevet med at udføre Varpankre, spænde Fartøjer for, udlosse Ammunition og Proviant og alt det andet Arbejde, der skal til for at hale en saadan Kavalier af Grunden. Den kommanderende Admiral sendte nogle af sine mindre Skibe til Assistance, og det endte da ogsaa med, at de fik »St. George« halet los. Men den kunde ikke klare sig selv, og da Konvojen skulde videre, gav Admiralen et andet Linieskib — »Defence« paa 94 Kanoner — Ordre til at slæbe »St. George« videre. Men nu hang Uheldet ved det Skib. Slæberen sprængtes flere Gange, og det mislykkedes paa Grund af Vind og Sø at hejse Nødmaster. Smaat gik det fremad, og det led hele Konvojen naturligvis under, for Admiralen vilde ikke lade de to Linieskibe alene paa den Slæbetur igennem Kattegat. Omsider naaede vi Vinga, og her fik »St. George« og »Defence« Ordre til at gaa ind, mens Resten af Flaaden sejlede videre med Konvojen.

Der laa de to Linieskibe saa nogle Dage og benyttede Tiden til at rigge Nødmaster op i »St. George«. Da det var besørget, og Skibene havde faaet friske Provisioner om Bord, lettede vi og stod Nordvest ud i Kattegat. Det var midt i December, og Vejret var haardt. Det blæste fra Nordost, men Vinden gik stadig mere og mere nordlig, og om Natten mellem den 22. og 23., da vi var kommet ud i Nordsøen, fik vi en nordvestlig Storm. »St. George«, der med sine svage Master ikke kunde føre ordentlige Sejl, drev svært ned i Læ; Skibet lystrede ikke Roret, og Admiralen lod derfor signalere til »Defence« om at hjælpe sig. Efter megen Møje fik de en Trosse over i »St. George«, og »Defence« gjorde hæderligt, hvad der kunde gøres for at hjælpe sin Kammerat. Men det var et haabløst Stykke Arbejde. Stormen tog stadig til, og da det endte med, at begge Skibe drev tværs paa Kursen ned i Læ ind imod Jyllands Kyst, lod Chefen for »Defence« Slæberen gaa for at hjerpe sit eget Skib. Men det lykkedes ikke. Skønt »Defence« satte alle de Sejl, Rigningen kunde taale, stødte Skibet paa den yderste Revle lidt sønden for Ringkøbing. Det har været et frygteligt Syn for de brave Fiskere, der, selv om det var Landets Fjender, dog med Angst og Bedrøvelse over den grusomme Skæbne, Englænderne gik i Møde, inde fra Stranden havde fulgt Skibenes fortvivlede Kamp for at klare Landet. Der stod en mægtig Sø, og det ene Bølgebjerg efter det andet væltede ind over »Defence«. Masterne gik hurtigt over Bord, Fartøjer og det opstaaende blev knust, og en Masse Mennesker skyldes udenbords. Snart kunde Skroget ikke længere modstaa de vældige Søer, der masede imod det. Pludselig brast Plankerne i luv Side, og Nordsøen fejede alt levende bort. En Mængde af den store Besætning, — der var over 500 Mand om Bord, — havde i Forvejen søgt at redde sig ved at surre sig fast til Rundholter og Planker, men i den frygtelige Braadsø kom kun 6 Mand levende i Land, — da det blev Dag, laa hele Stranden fyldt med kvæstede og knuste Lig, med Planker og Vragstumper.

Og den samme frygtelige Skæbne fik »St. George«. Da »Defence« havde ladet Slæberen gaa, lod Admiralen alle Ankre falde, men det nyttede selvfølgelig ikke i det forrygende Vej. Ankertovene sprang, saasart Skibet tørnede

op i dem, og »St. George« stødte paa Revlen ligesom sin Kammerat. Jeg vil ikke gentage, hvad jeg fortalte før, for som det gik »Defence« gik det ogsaa Admiralskibet. Søerne knuste alt, og de mægtige Vandmasser væltede alle levende over Bord, — kun henslæbte mine ulykkelige Skibskammerater flere Timer i den forfærdelige Tilstand, afvekslende Haab og Fortvivelse, inden Døden forbarmede sig over dem. »St. George« var nemlig et nyt og stærkt Skib, og Skroget holdt derfor længere ud, saa først Julenat lykkedes det de graadige Nordsøbølger at faa Bugt med de svære Planker. Og da det var sket, tog Stormen af! »St. George« havde 750 Mand om Bord, og af alle os hjergede kun 10 Livet.

Og hør nu, hvor mærkværdigt! Jeg var naturligvis en af disse, ellers havde jeg jo ikke kunnet sidde her i Aften og spinde Enden for Jer. Jeg blev lukket ud, da Skibet stødte, og enhver maatte søge et klare sig, som han bedst kunde. Nu har jeg altid været en ægte Vandhund; men jeg kunde jo nok regne ud, at i det Helvedes Hav havde jeg ingen Tjans for at klare mig, hvis ikke jeg kunde faa noget solidt at klynge mig til. Jeg haabede, at det skulde løje lidt af og kravlede op i Stumpen af Stormasten, hvor jeg surrede mig fast. Her fra saa jeg, hvorledes en mægtig Sø væltede sig ud over den knuste Lønning. Aa, der var en

Jamren og Fortvivelse, saa det var en Gru at høre! I Løbet af Dagen styrtede den ene efter den anden, Officerer, Matroser og Marinere, sig over Bord med eller uden Hjælpemidler for at forsøge at redde sig; men det mislykkedes stedse, ingen kunde klare den rædsomme Sø. Hen ad Aften mærkede jeg, at Masten begyndte at give sig, og var straks klar over, at hvis den gik, saa var ogsaa jeg færdig. Jeg surrede mig hurtigt los, og fik hjerpet mig op paa Hytten, hvor en Del andre havde søgt Frelse. Og lidt efter brækkede Mastestumpen; alle de øvrige, der havde klynget sig fast i den, blev knust eller fandt Døden i Brændingen. Den ene efter den anden af mine Lidelsesfæller oppe paa Hytten blev efterhaanden revet over Bord eller sprang fortvivlet ud for at gøre Pinen kort. — Uha, det er stygt at tænke derpaa!

Jeg kunde se, at hvis nogen af os skulde reddes, saa maatte der gøres noget fornuftigt, og jeg besluttede derfor at prøve den eneste Mulighed, jeg syntes der var for Frelse. Der var en Del Engelskmænd tilbage, som endnu ikke havde tabt Modet, dem fik jeg strammet op til at samle Rundholter og Planker, og efter store Anstrengelser lykkedes det os ogsaa at faa en Flaade surret sammen. Men det var en drøj Tørn at ta'!

Imens vi er i Gang med dette Arbejde, er det, at jeg ser Katten med det afhuggede Øre sidde helt inde under agterste Røstværk. Jeg havde ikke set det sorte Bæst, siden jeg var kommet om Bord i Linieskibet, og i samme Øjeblik var opdagede Fyren, røg den Tanke gennem min Hjerne, at saafremt jeg ikke fik taget Livet af Katten, slap jeg ikke selv levende i Land. Hurtigt smed jeg mig ned paa Maven og krøb ind under Røstværket, hvor Katten, der havde fundet den eneste tørre Plet paa Hytten, hvæsede modtog mig. Men jeg lod mig ikke skræmme, for nu vilde jeg

ha' fat i Dyret, ligemeget hvad det saa kostede af Svie og Smerte, og skønt Katten slog sine Kløer dybt ned i min Haand, — her kan I se Mærkerne — lykkedes det mig at faa fat i dens Hals. Saa klemte jeg til, lige saa haardt, jeg kunde, og fik paa den Maade Fyren halet frem. Katten kæmpede med alle fire Poter for at befri sig men jeg holdt fast, greb med min anden Haand om dens Bagkrop og huggede Djævelskabet saa haardt ned imod en Planke, at det knækkede Rygraden. Derefter slap jeg Taget om Halsen, greb fat i Halen og svingede Katten over mit Hoved ud i Havet. Og da det var besørget, havde jeg paa Fornemmelsen, at nu vilde jeg klare mig. Jeg brød mig slet ikke om mine blødende, mishandlede Hænder; men tog fat med fornyet Kraft, og forsøgte, saa godt jeg kunde, at sætte Mod i de faa Mennesker, der endnu var tilbage. Da Flaaden var færdig, skød vi den paa den læ Lønning, kravlede op paa den og bed os godt fast, mens vi æng-

steligt ventede paa, at en Sø vilde slynge os ud i Bølgerne. Og det skete hurtigt, — en mægtig Braadsø rev Flaaden ud, splittede den ad og slyngede Resterne af den, samt de faa af os, der havde Kræfter nok til at klynge sig fast, ind i Brændingen. Enkelte Planker af Flaaden havde holdt sammen, og paa disse blev jeg og et Par af mine Lidelsesfæller reddede.

Ja, saa er der egentlig ikke mere at fortælle om den Historie, og nu kan I tro, hvad I vil, men mærkeligt var det dog, at saalænge Katten var i Live, gik det galt, hvor den var. Og først da jeg havde faaet Krammet paa den, fik jeg Held med mig. Som jeg sagde, da jeg begyndte paa Historien, — overtroisk er jeg ikke, men at en Kat om Bord i et Skib er til Ulykke og Ødelæggelse, — det er evigt sikkert!

Og skal vi saa sige Søren Tak for i Aften, — det er straks 8 Glas, og Bollen er tom!

GUSTAV KRAGH.

Tegningerne af Forfatteren.

FRA VERDENSKRIGEN

KRIGSOPLEVELSER

PAA JAGT EFTER TYSKE HJÆLPEKRYDSERE

En engelsk Søofficer fortæller i »Times« følgende Historie om Opbringelsen af en tysk Hjelpekrydser.

Det var i Marts 1917, jeg patruljerede i det røde Hav. Der var den Gang meget Tale om den tyske Hjelpekrydser »Wolf«, som vi dog ikke skøttede om at møde, da dens Kanoner havde langt større Rækkevidde, end vore. Saa en Aften meldte Signalmændene: »Skib forude om Styrbord og uden Lanterner.« Vi tænkte først, det var en Transportdamper, der for en Sikkerheds Skyld — altsaa for at undgaa »Wolf« — dampede afsted med slukkede Lanterner, men da Skibet, der var tre Kvartmil forude, øjensynligt havde Hastværk, satte vi selv Farten op og signalerede til ham: Skibets Navn?

To Gange maatte vi spørge, før Svaret kom: »Turitella«. — Nationalitet? — »Britisk«. — Signalbogstaver? — »J. F. K. L.« — Dem kunde vi ikke finde i Lloyds, og et nyt Spørgsmaal til den fremmede Damper indbragte os Svaret »Turitella«, altsaa en anden Stavemaade. Dernæst signalerede den til os, at den sejlede for »det britiske Admiralitet til Port Said.« Saa havde vi nok af denne Diskussion og beordrede den til at stoppe. Men til vor Forbløffelse lød Svaret: »hvorfør standsede I mig ikke, da jeg passerede Aden?«

Det var tydeligt, at han mistænkte os for at være en tysk Hjelpekrydser. Alle disse Koffardimænd var meget nervøse i de Tider, da »Wolf« var ude. Situationen var ganske forviklet. Skulde vi prøve paa at indhente ham? Var der overhovedet Grund nok til Mistanke? Men sæt, det var den frygtede »Wolf« selv — det betød for os en ærefuld, men ganske unyttig Død. Vi besluttede os alligevel til at sætte Farten op, og nu gik det i samfulde tre

Timer frem for fuld Damp, mens Maanen skinnede over det røde Havs lange, rolige Dønninger.

Saa hen paa Morgenen, da vi havde vundet godt ind paa den, beordrede vi den nok engang til at stoppe, lod vor Lyskaster spille og læste ganske rigtigt Ordene »Turitella, London« paa Agterspejlet. Vi var trods alt blevet narrede? Var Turitella virkelig en ægte engelsk Damper? Men nej, thi nu saa vi en Baad blive firet ned og sejle hen imod os. Bagefter hørte vi et frygteligt Skraal derfra, og vi saa to andre Baade blive firet ned og følge efter den første. Morgenen brød frem, og pludselig saa vi store Røgskyer slaa op omkring Skibet, og vi hørte Braget af en vældig Eksplosion.

Faa Øjeblikke efter havde vi alle tre Baades Besætninger ombord; i den ene var der 26 Tyskere med Uniformskasketter, hvorpaa der i Guld stod skrevet »Kaiserliche Marine«. De to andre Baade indeholdt Kinesere, alle i en Tilstand af hysterisk Ophidselse.

»Turitella«s Historie er snart fortalt. Det var oprindeligt en tysk Damper, taget af Englænderne tidligt i Krigen. I Februar 1917 gik den ud fra Shanghai med kinesisk Besætning og britiske Officerer. Den anløb Rangoon og Colombo, og fire Dage efter Afrejsen fra sidste Plads løb den lige lukt i Gabet paa »Wolf«. De britiske Officerer blev taget ombord paa denne, men Kineserne blev paa Damperen, der nu fik tysk Besætning. Saa blev den lastet med Miner og sendt til Aden, hvor den udlagde en Mængde af disse lige for Næsen af de engelske Myndigheder. I det røde Hav skulde flere udlægges, hvorpaa den atter skulde møde »Wolf«. Uheldigvis kom vi i Vejen — og det blev Enden paa dens korte Saga som tysk Hjelpekrydser.

S—r.

LIVET I EN TYSK U-BAAD

En neutral Sømand, hvis Skib var bleven torpederet giver følgende Beskrivelse af Livet ombord i den tyske Undervandsbaad.

Efter at have ligget i Vandet en halv Timestid nærmede U-Baaden sig til det Sted, hvor vi laa og kæmpede i Vandet. Endnu i en halv Snes Minutter laa vi og svømmede, medens de tyske Officerer fotograferede os. Derefter blev vi hjærget, og straks beordret ned i Baaden. Skønt vi var gennemvaade, tog de intet Hensyn dertil, men vi kunde i Ro gennemtænke vor Stilling: vi befandt os i en U-Baad langt fra dens Basis, udsat for Faren at blive skudt ned, og uden at man nogensinde vilde faa noget at vide om vor Skæbne.

Tiden sneglede sig hen for os, kun af og til afbrudt af en eller anden Begivenhed. Engang skulde et Skib sænkes, vi blev tvungen til at assistere ved Klargøringen af Tor-

pedoen, vi maatte aabne Røret og putte Torpedoen ind. Efter Affyringen hørte vi Eksplosionen, som fortalte os, at Torpedoen havde ramt sit Maal, hvorpaa de tyske Matroser dansede og lo. I den Tid, vi var om Bord, sænkede de 5 Skibe, hvoraf det ene var et svensk Sejlskib.

Hver Nat dykkede Baaden, men 8 Dage efter at vi var kommen om Bord, blev vi sat i Land i en tysk Havn. Om Bord løb vi Fare for at drukne; i Land løb vi Risiko for at dø af Sult, at vi var Neutrale, var der ingen, som brød sig det mindste om; vi blev kastet i Fængsel sammen med de engelske Sofolk og blev nærmest behandlet som Hunde, men efter 6 Ugers Forløb kom vi til Schweiz.

Vi havde intet at takke Tyskerne for, da kun vor kraftige Konstitution havde reddet os.

S—r.

KAMPSKIBET „AUDACIOUS“

Den 27. Oktober 1914 led den engelske Marine et stort Tab ved at miste det store Kampskib »Audacious«, som løb paa en Mine 15 Sømil fra Loch Swilly paa Irlands Nordkyst. Dengang blev Forliset holdt hemmeligt, men nu har Admiralitetet meddelt de nærmere Detailler.

Umiddelbart efter Minesprængningen blev der givet Ordre til at lukke de vandtætte Døre, og Kursen blev sat efter Loch Swilly. Vandet steg langsomt i Skibet, og snart efter var det kun muligt at bruge den ene Maskine. Skibet arbejdede og styrede daarligt i den ret høje Sø, og efter en halv Times Forløb gik det elektriske Lys ud, saa man maatte arbejde med Olielamper i Maskinrummet, hvor Vandet nu stod et Par Meter højt, og dog klarede Maskinbesætningen sig med den største Energi. Paa Dækket gjorde man samtidig alle Baade og Flaader parat til Brug.

Man blev efterhaanden klar over, at der nu var trængt saa meget Vand ind, at Skibet kunde kæntrue, hvad Øjeblik det skulde være. Klokkeren 11, et Par Timer efter at Skibet var stødt paa Minen, kunde man ikke bruge Maskinerne mere, hvorfor Fartøjerne blev sat i Vandet, et meget vanskeligt Arbejde, da Kampskibet arbejdede meget haardt i Søen, som slog over hele Skibet og knuste et Par af Fartøjerne og noget af det Opstaaende. De Skibe, som var i Nærheden, sendte Fartøjer til Hjælp, og kun 250 Matroser blev om Bord.

Da man ikke helt havde opgivet Haabet om at bjærge Skibet, blev »Audacious« taget paa Slæb, men Skibet kunde ikke styre, løb op i Vinden, og Slæberen sprang. Man førte Trossen over i et andet Skib, som imidlertid fik Trossen i Skruen, og da et tredje Skib havde faaet Forbindelse med »Audacious«, sprang ogsaa her Trossen, saa snart den totnede.

Det har selvfølgelig været et yderst besværligt Arbejde med det vandfyldte Skib i den høje Sø, og hele Dagen gik med Forsøg paa at redde »Audacious«; men nu begyndte det at blive mørkt, og da hele Skansedækket var under Vand, og Tons paa Tons af Vand slog ned gennem Ventilatorerne, bestemte man sig til at forlade Skibet og

kun lade 50 frivillige Søfolk blive om Bord, hvortil næsten alle meldte sig. Senere paa Aftenen rullede Skibet saa voldsomt, at man ogsaa fjernede de frivillige Officerer og Folk, som var bleven om Bord.

Kl. 9 Em. hørtes en frygtelig Eksplosion, Skibet kæntrue helt rundt med Bunden i Vejret og sank med Agterenden først. Hvorfra Eksplosionen hidrørte, blev ikke opklaret; ved den stærke Krængning er Ammunition maaske kommen ned paa Fyrpladsen, eller Projektiler er faldet ned i Magasiner, eksploderet der og har antændt den øvrige Ammunition. Umiddelbart efter Eksplosionen forsvandt Skibet, Flamme slog 100 à 150 Meter op, og flere mindre Eksplosioner fandt Sted i Luften.

For at redde det store Skib kæmpede man helt modigt hele Dagen igennem mod Storm og Sø og Ild; da der intet mere var at gøre, blev alle i Tide fjernede, og paa den Maade reddede man dog alle af de 852 Officerer og Matroser, som var om Bord.

Det var saaledes en hæderlig Affære for den britiske Flaade, og man kunde godt i de samme Dage have berettet om denne Daad, men Admiralitetet foretrak at tie, da man nødig vilde indrømme Tabet af dette prægtige Kampskib og med god Grund, thi »Grand Fleet« var næsten stadig til Søs, hvilket sled meget paa Personel og Materiel, og da »Audacious« gik ned, var 3 Dreadnoughts under Reparation, medens »Iron Duke« og »Ajax« ikke var helt kampklare. »Grand Fleet« havde i de Dage kun 17 effektive Dreadnoughts og 5 Kampkrydsere mod Tyskernes 15 Dreadnoughts og 4 Kampkrydsere (»Blücher« medregnet). Der var derfor Grund til i Øjeblikket at skjule Tabet.

Under hele Krigen var man ikke aldeles sikker paa, om »Audacious« virkelig var gaaet ned eller endnu flød paa Vandet som et Led af »Grand Fleet«. Fjenden maatte regne med, at den stadig eksisterede, indtil man under Vaabenstilstanden fik Bekræftelse fra Admiralitetet paa, at »Audacious« virkelig var gaaet under i Oktober 1914 ved at løbe paa en Mine under Irlands Kyst.

C. I. SPEERSCHNEIDER,
Kaptajn.

AMERIKANSK SKIBSFART

Paa Grund af den store Forøgelse af De Forenede Staters Handelsflaade finder der nu Drøftelser Sted med Hensyn til de Former, hvorunder Handelsflaaden skal virke. Man har udsendt Spørgeskema til 150 af de største Rederier i Landet for at faa Klarhed over de Forandringer, der er nødvendige for at møde Konkurrencen efter Krigen. Af Svarene fremgaar, at man overalt anbefaler at tage Storbritanniens Skibsfart som Model, fordi dette Land før Krigen havde over 60% af Verdensflaaden under sin Kontrol, og i Aarhundreder havde været det førende Land paa Skibsfartens Omraade. Man gjorde opmærksom paa, at de britiske Love ikke var bleven til uden efter meget omhyggelige Undersøgelser af tekniske Kræfter og af Mænd, der ikke var afhængige af politiske Hensyn.

Som positivt Forslag fremtræder Kravet om, saa snart som muligt efter Krigen, at samle alle søfarende Nationer under fælles Overenskomster, der skal være gældende for alle Operationer af Skibe beskæftiget i international Fart.

Som Svar paa de Spørgsmaal, der blev stillet den amerikanske Skibsfartsverden angaaende den hensigtsmæssigste Størrelse paa Skibe i udenrigsk Fart, har man opstillet fire forskellige Klasser af Skibe og ansat Tonnagestørrelsen for hver af disse Klasser, som er følgende: 1) Tankdampere til Transport af Olier, 2) Skibe til kortere Rejser, som f. Eks. til Vestindien, Mellemamerika etc., 3) Skibe, der laster Kul etc. samt 4) Skibe til lange, oversøiske Rejser.

Med Hensyn til Tankdampere varierede Størrelsen mellem 8500 og 15000 Tons, medens dog de fleste ansaa Skibe mellem 10 000 og 12 000 Tons for de hensigtsmæssigste.

For Skibe til korte Rejser ansaa 5-6000 Tons Skibe for de formaalstjenlige, baade af Hensyn til Rejsens ringere Varighed og af

Hensyn til Havnene, der i Almindelighed ikke er beregnet paa større Dampere.

Der var Enighed om, at enkelt-dæks Skibe for Ladninger som Kul og lignende ikke burde overstige 5500 Tons; 5000 Tons ansaa dog for den mest passende Størrelse.

Til den fjerde Kategori. Skibe til de lange, oversøiske Rejser, henregnes ikke de store Passagerdampere, som gaar deres egen mægtige Udvikling i Møde. Ellers er denne Kategori delt i 2, nemlig Atlanterhavs- og Pacifikfart. Medens den fordelagtigste Størrelse for Atlanterhavs-dampere anføres at være omkring 10 000 Tons Dødvægt, er den for Pacifikdampere sat en Del højere, nemlig ved c. 12 000 Tons dw. paa Grund af den betydelig længere Rejse over Stillehavet.

Mærkeligt er det, at Udgiften ved Driften af større Skibe er saa forholdsvis langt ringere end ved mindre, og dette gælder i Særlighed for britiske Skibe. Engelske Skibe paa 10 000 à 12 000 Tons kan drives lige saa økonomisk som Skibe paa 5000 Tons, Brændselsudgifterne undtaget, medens amerikanske Skibe af omtalte Størrelse har en yderligere Udgift af henvend 10% paa Grund af amerikanske Love og Regulativer. Det siger sig selv, at Amerikas Handelsflaade under saadanne Forhold ikke kan staa sig i Konkurrencen, og Spørgsmaalet bliver derfor nu optaget til Forhandling i De Forenede Staters Skibsfarts-Departement.

Mellem mange andre Forslag kan nævnes Kravet om, at Sømandsloven ændres eller midlertidig suspenderes, indtil der kan vedtages en Lov, som er i Overensstemmelse med de Krav, der opstilles af de amerikanske Rederkredse, hvor man er klar over, at kun ad denne Vej vil det være mulig for Nationen at vinde med i det internationale Kapløb.

Marin